

Rehabilitering

UTGITT AV STIFTELSEN SOFIENLUND OG SOFIENLUNDS VENNER

NR. 4 2009 13. ÅRGANG

STIFTELSEN
SOFIENLUND

For rehabilitering av ulykkeskadde
og kronisk syke

Stiftelsen Sofienlund er en humanitær, ideell organisasjon med det formål å bidra aktivt for å bedre rehabiliteringstilbudet for ulykkeskadde og kronisk syke.

Stiftelsen Sofienlund kunne planlegge og bygge CatoSenteret i Son takket være alle de hundretusener som gjennom mange år har kjøpt Bil Pluss lodd.

Senteret åpnet 4. juni 1998, og kan etter 11 års drift vise til usedvanlig gode resultater, noe som stadig bekreftes av de mange tusen brukerne.

Behovet for rehabilitering utover ordinær sykehusbehandling er mye større enn det CatoSenteret kan klare. Vår målsetting om å støtte rehabilitering i hele landet innebærer at mange opptreningssentre og sykehus har mottatt betydelig støtte fra oss.

Manglende satsing på rehabilitering
Side 2

Tiltak mot sykefravær
Side 3

Det er nå du lever
Side 8

Karl Evang-prisen
Side 9

Hvor er rehabiliteringssatsingen?
Side 10

Allianse for trafikksikkerhet
Side 10

Stiftelsens Sofienlunds Landslotteri
Side 12

- Her går det unna!

Her går det unna, sa prosjektleder i Veidekke ASA Espen Rande. Mange arbeider var i gang på flere steder da han, anleggsleder Magnar Bøe og arkitekt Arne Bergdal viste redaksjonen rundt på byggeplassen.

Gravearbeidene foran hauset er så godt som ferdig, så støpingen av gulv for treningssal og fysioterapi, nye kontorer, teamrom, kan settes i gang. Gulvet til kantinens utvidelse er allerede ferdig støpt så flyttingen av gammel yttervegg kan igangsettes. Byggeplassen for senterets utvidelse mot nordøst, ny vei og parkeringspalasser er også ferdig utgravet.

- Byggingen medfører en del støy, og det er ofte ikke forenlig med driften av senteret. Likevel må arbeidet må gå for fullt, sier byggherreansvarlig og prosjektleder Thor Bjørn Lie, som ikke var til stede under befaringen, men kan fortelle at fremdriften er god og at bygningsarbeidet er i rute.

- Det er etablert et meget godt samarbeid med verneombudet ved senteret. Derfor er det bra og viktig at de ansattes representanter deltar i logistikkplanene som utarbeides i forbindelse med flytting av personell i byggeperioden, sier han.

Les mer på sidene 6 og 7.

Anleggsleder Magnar Bøe (f. v.) og prosjektleder i Veidekke ASA Espen Rande, sammen med arkitekt Arne Bergdal fra BAS arkitekter AS, viste redaktøren rundt på byggeplassen.

Hva er i veien med våre helsemyndigheter? Hvorfor satses det ikke på habilitering og rehabilitering? Spørsmålene fra fortvilede enkeltpersoner og organisasjoner står i kø!

Fortsatt manglende satsing på rehabilitering

Det er over 20 år siden myndighetene la frem den første fremlagte nasjonale helseplanen, der de lovt å gjøre rehabilitering til sitt satsingsområde!

Siden har Stortinget, uten resultat, fattet en rekke vedtak med løfter om handling. Ikke minst ga "Rehabiliteringsmeldingen", som kom for over 10 år siden, store forhåpninger. Men siden har det stort sett vært skuffelser.

Brutte løfter

I Soria Moria-erklæringen lovet Stoltenberg-regjeringen at den vil sikre rehabilitering til alle som trenger det. I tillegg sa helse- og omsorgskomiteen at rehabilitering må bli det neste store satsingsområdet i helsesektoren. Men hva gjør regjeringen nå?

Fraskriving av ansvar

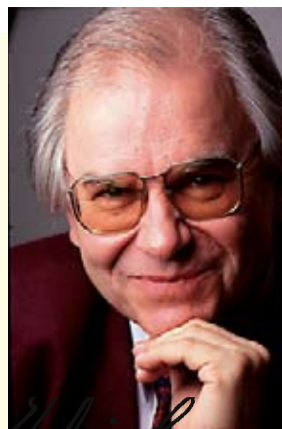
I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2009 har man rett og slett fjernet øremerkede tilskudd til rehabilitering!

De foreslår i stedet å innlemme penger - til kjøp av tjenester ved private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner - i basisoverføringerne til de regionale helseforetakene.

Dette er statens ansvar

Helse- og omsorgsdepartementet sier riktig nok at de vil pålegge de regionale helseforetakene å kjøpe tjenester fra private rehabiliteringsinstitusjoner, i minst like stor grad som i 2008.

Men dessverre, det holder ikke. Gang på gang har det vist seg at helseforetakene ikke følger pålegg om å prioritere rehabilitering!

Erling Lauritzen

Tragisk utvikling

Det er tragisk. For rehabilitering er for mange veien til et godt liv tross sykdom eller funksjonsnedsettelse. Nå

fratas mange muligheten til å få bistand for å mestre hverdagen og leve et meningsfylt liv. Rehabilitering er "hjelp til selvhjelp", og nødvendig for den enkeltes livskvalitet og for samfunnsøkonomien.

FFO på høring

I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2010 har representanter for Funksjonshemmedes organisasjon nylig vært på høring i Helse- og omsorgskomiteen. Der ba de for n-te gang om en bekreftelse på at habilitering og rehabilitering nå endelig måtte bli satsingsområdet i helsesektoren.

Staten bryter sitt løfte

- Men vi fikk dessverre ingen lovnad om dette, sier Liv Arum, generalsekretær i FFO.

- Vi er skuffet over at det heller ikke i neste års budsjett er noe som indikerer at habilitering og rehabilitering vil få det løftet som er nødvendig for å realisere den nasjonale strategien.

- Vi er også skuffet over at Regjeringen - som i sin nye erklæring, har gått bort fra løftet om å sikre opptrening og rehabilitering til alle som trenger det!

Ut i gatene

Nå må vi kreve at Regjeringen legger frem en forpliktende økonomisk opptrappingsplan i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2010. Dette for å sikre realiseringen av den nasjonale strategien for habilitering og rehabilitering.

STIFTELSEN
SOFIENLUND
For rehabilitering av ulykkeskadd
og kronisk syke

Utgiver:
Stiftelsen Sofienlund,
tlf. 64 97 46 05, fax 64 97 46 02

Redaktør:
Erling Lauritzen
tlf. 66 78 92 37/920 26 355
E-post: erlaurit@broadpark.no

Layout:
One Man Show
Knut T. Frøyhaug,
tlf. 66 78 28 26.

Annonser:
Faktureringservice sør as,
tlf. 32 24 44 33, fax 32 24 44 34

Trykk:
Orkla Trykk AS
Opplag: 10.000

Redaksjonen avsluttet
27. november 2009

Postboks 124
1431 Ås
Tlf. 64 97 46 05
Fax 64 97 46 01
Besøksadresse:
Myrveien 2, 1430 Ås
Foretaksnr.: 96 1340195
Bankgiro: 8380 08 53462
www.sofienlund.no

Stiftelsen Sofienlunds styre:
Arbeidende styreformann
Erling Lauritzen
Daglig leder
Truls Thv. Falkenberg
Styremedlem
Thor Bjørn Lie

Sofienlunds Venner:
Tlf: 64 97 46 00
Fax 64 97 46 01
E-post:
medlemservice@lottcon.no
Foretaksnr.: 976805518
Bankgiro: 8380 0865509
Erling Lauritzen
Tlf. privat 66 78 92 37
Mobil 920 26 355
E-post:
erlaurit@broadpark.no

Gavekonto
Bankgiro:
8380 40 09941

Stiftelsen Sofienlunds
landslotteri
tlf. 64 97 46 40

Lars Henrik Lauritzsens
Minnefond
Bankgiro: 8380 40 09941

Det er svært bekymringsfullt at sykefraværet i Norge vokser. Det er anslått at sykefraværet vil koste staten nesten 37 milliarder kroner, en vekst på over 16 prosent fra 2008. Dette er foruroligende. Så foruroligende at statsministeren har funnet det nødvendig med drastiske tiltak.

oss bedre behandling og tettere oppfølging – og at det satses mye mer på rehabilitering.

Vi trenger en sysselsettingsstrategi

Det er bekymringsfullt med det økende sykefraværet, og det er viktig å finne virkemidler som gjør at færre blir syke og flere

Tiltak mot sykefravær

Statsministerens forslag for å få ned sykefraværet virker urimelig.

Stoltenbergs forslag er:

- Fast lengde på sykmelding ut fra diagnose.
- Hyppigere, obligatoriske melde rutiner for syke og strengere krav om tiltak eller behandlingsopplegg ved langtidsfravær.
- Bruk av rådgivende leger for å kontrollere fastlegene som har pasienter med langtidsfravær.
- Utvidet ansvar for arbeidsgivere til å finansiere sykefravær.

FFO raser

Det er lett å skjønne at utgiftene til sykefravær må reduseres. Men statsministeren foreslag har fått pasientorganisasjoner og funksjonshemmedes organisasjoner til å rase. For folk er ulike og deres sykdomsforløp er ulike. Da blir det urimelig å lage faste regler for dette. I stedet bør leger, arbeidsgiver, pasient og Nav i fellesskap finne de tiltak som raskest mulig fører den syke tilbake til aktivitet og arbeid. Det er bedre at legene gir

kommer i jobb. Men skal vi få flere med helseproblemer inn i arbeid, må det lages en sysselsettingsstrategi for dette. Alle typer innstramming vil kunne virke som et nytt hinder for dem det gjelder, og kan få arbeidsgivere til å være enda med motvilje til å ansette noen med helseproblemer.

Funksjonshemmedes organisasjoner må med

Hvis Stoltenbergs forslag om at arbeidsgiverne skal ta en større del av regningen blir gjennomført, kan det føre til at arbeidsgivere vegrer seg for å ansette kronikere og mennesker med funksjonsnedsettelse. Det er derfor viktig at funksjonshemmedes organisasjoner trekkes inn i arbeidet med å utforme en ny avtale om et Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen). Skal ordningene bli gode, må de som kjenner problemene være med i arbeidet.

Advarer Stoltenberg mot å endre sykelønnsordningen

Statsministeren ide om å la bedriftene betale mer av sykefraværet, er en dårlig ide, mener Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon. De skriver i sin uke-rapport at det vil føre til at det blir vanskeligere for store grupper av funksjonshemmede og mennesker med kroniske sykdommer å få seg arbeid.

92 000 funksjonshemmede ønsker å komme i arbeid

På vegne av landets kronisk syke og funksjonshemmede advares statsministeren sterkt mot å gå videre med ideer som kan gjøre det enda vanskeligere for grupper av funksjonshemmede og kronisk syke å komme inn i arbeidslivet. Allerede i dag viser de siste tallene fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) at 92 000 funksjonshemmede ønsker å komme i arbeid.

Enda vanskeligere å få arbeid

FFO frykter at et forslag, som legger opp til å ytterligere øke utgiftene for arbeidsgivere ved sykefravær vil skremme mange fra å ansette funksjonshemmede, og dermed forsterke de problemene denne gruppa har i dag med å få arbeid, sier generalsekretær Liv Arum i FFO

Vanskeliggjør sitt eget arbeid

FFO mener også at ideen som ble lansert på Gol fort vil undergrave regjeringens eget arbeid med å utarbeide en strategi for økt yrkesdeltakelse for funksjonshemmede (Soria Moria II), i tillegg til at den vanskeliggjør arbeidet med å nå delmål II i IA-avtalen - om å få flere funksjonshemmede i arbeid.

IA-avtalen betyr nå i praksis - Ingen Adgang

Resultatene i Inkluderende Arbeidsliv (IA-avtalen) - som kom på plass i 2001, uteblir for funksjonshemmede og kronisk syke. For funksjonshemmede betyr IA-avtalen i realiteten Ingen Adgang! FFO har nå sendt et brev til statsminister Jens Stoltenberg der de ber om å bli en formell part i den nye IA-avtalen som skal forhandles fram innen 1. mars 2010.

Resultatene uteblir

Norge har hatt avtaler om et Inkluderende Arbeidsliv helt siden 2001. Ett av de tre målene i avtalen har vært å beholde og rekruttere flere funksjonshemmede i arbeidslivet. Resultatene på dette området uteblir.

- Det må bli slutt på at IA-avtalen for funksjonshemmede i realiteten betyr Ingen Adgang! Skal flere av våre grupper komme i arbeid må FFOs kompetanse og erfaring brukes for å lykkes. Da må vi bli tatt inn i varmen og ikke satt på utsiden av dette viktige samarbeidet slik man gjør i dag, sier generalsekretær Liv Arum i FFO.

FFO – en formell part

Når FFO nå ber om å bli en formell part, er det blant annet med bakgrunn i en nylig framlagt rapport som konkluderer med at "IA-avtalen har fungert for dårlig i forhold til å inkludere per-

soner utenfor arbeidsmarkedet". I rapportens arbeidsgruppe har representanter fra Regjeringen og partene i arbeidslivet deltatt.

60 års erfaring

- Alle sier de er bekymret over økningen i antall uføre og den sterke veksten i folketrygdens utgifter. Denne bekymringen deler FFO. Vårt budskap har hele tiden vært at flere, som i dag blir ufrivillige uføre, isteden må få mulighet til å komme i arbeid. Etter 60 års erfaring med disse spørsmålene i FFO er det på tide at også myndighetene anerkjenner vårt bidrag på dette området, sier Arum.

46.000 funksjonshemmede ønsker å arbeide mer

Situasjonen på arbeidsmarkedet for funksjonshemmede og kronisk syke er enda mer krevende enn for arbeidsstyrken for øvrig. I slutten av 2008 var det, som tidligere nevnt, i følge (SSB) 92.000 funksjonshemmede som ønsket arbeid. I tillegg opplyste 46.000 funksjonshemmede at de kunne jobbe, eller jobbe mer, ved en bedre tilrettelegging av arbeidssituasjonen.

Regjeringen har i sin plattform gjort det klart at det i inneværende stortingsperiode vil bli gjennomført en egen sysselsettingsstrategi for funksjonshemmede.

- Dette tiltaket vil det være naturlig å se i sammenheng med IA-avtalens delmål om å beholde og rekruttere flere funksjonshemmede i arbeidslivet, sier Arum.

FFO ber om samtaler

Når statsministeren nå inviterer partene i arbeidslivet til å drøfte ideene nærmere er det både bra og nødvendig, men vi håper at også FFO som talerør for funksjonshemmede og kronisk syke i Norge også får den samme invitasjonen til samtaler før regjeringen lander. FFO har allerede sendt statsministeren et brev denne uken om det pågående arbeidet med en ny avtale om et Inkluderende Arbeidsliv.

- Tross alt er det våre grupper som blir hardest rammet om dette forslaget, som nå er fremmet, går fra ide til virkelighet, sier generalsekretær Liv Arum.

Det er all grunn til å lytte til hva landets største organisasjon mener om denne saken.

Norsk Helsenett SF har overtatt virksomheten i Norsk Helsenett AS.

Norsk Helsenett – ett selskap

Norsk Helsenett SF er et statsforetak hvor eierskapet forvaltes av Helse- og omsorgsdepartementet. Denne endringen er et viktig ledd i Regjeringens realisering av samhandlingsreformen hvor staten tar et klarere ansvar i utviklingen og koordineringen på IKT-området i helse- og omsorgssektoren.

Norsk Helsenett vil være det navnet som skal brukes i det daglige.

Hovedformålet med etableringen av Norsk Helsenett SF og dagens virksomhetsoverdragelse er å videreutvikle en sikker IKT-infrastruktur for forvaltning og kommunikasjon av informasjon, samt telemedisinske løsninger i helse- og omsorgssektoren.

Virksomheten skal utvikles innenfor rammen av nasjonal IKT-politikk og i samsvar med de overordnede helsepolitiske mål.

Norsk Helsenett skal utføre samfunnsoppgaver på vegne av staten i tråd med statens styringskrav. Norsk Helsenett skal bidra til at en standardisert IKT-infrastruktur med felles tjenester blir gjort tilgjengelig på et nasjonalt plan, og gjennom dette medvirke til å oppnå helsepolitiske mål om kvalitet, lik tilgjengelighet til helsetjenester, effektivisering og informasjonssikkerhet.

Norsk Helsenett har gjennom denne endringen fått et særlig ansvar for å være pådriver for elektronisk samhandling mellom aktørene i helse- og omsorgssektoren, og vil gjennom dette ha en klarere rolle også overfor kommunal sektor.

Nettsiden www.nhn.no er nettsiden til det nye selskapet.

FFO i møte med Norsk helsenett.

Frinntekten: - En kampsak for FFO!

Norsk Helsenett er den elektroniske samhandlingsarenaen for helse- og sosialsektoren i Norge.

Norsk Helsenett ønsker å ha dialog med FFO rundt de ulike behovene og interesseområdene som finnes i medlemsorganisasjonene våre. Dette var utgangspunktet for et møte mellom Norsk helsenett og FFO denne uka.

I tiden framover vil FFO gi innspill til Norsk helsenett i utviklingen av tjenestene på IKT-området i helsetjenesten. Norsk helsenett skal være et slags stamveinett for IKT, og skal styres gjennom lov og forskriftsverk. I møtet ble det orientert om at det skal utvikles en strategi som skal si noe om hvordan IKT-systemene i helsesektoren skal utvikles videre. Samhandlingsreformen vil være sentral

i utviklingen av IKT-feltet, og hvordan informasjons- og kommunikasjonsteknologi kan knytte tjenestene sammen.

Norsk helsenett eies av landets fire regionale helseforetak, og du finner mer informasjon på deres nettside.

Disse skal holde kontakten framover: FFOs Arnfinn Aarnes (f.v.) og Liv Arum, og representantene fra Norsk helsenett: Andreas Disen, Vidar Kåriks-tad, Anders Grimsmo og Kai Furberg.

Legen og Apolitikeren Are Helseth er valgt som ordfører for behandlingen av Samhandlingsrapporten.

Lege skal lede samhandlingsarbeidet

Helse- og omsorgskomiteen ved Stortinget har besluttet at Arbeiderpartiets Are Helseth skal lede arbeidet med samhandlingsreformen. Dette blir den viktigste oppgaven for komiteens medlemmer.

Storingsrepresentant Are Helseth har blant annet arbeidet som kirurg og sjefslege ved Bærum sykehus. Han har også vært forskningsstipendiat for Kreftforeningen ved Radiumhospitalet og Universitetet i North Carolina.

Helseth var helse- og sosialdirektør i Akershus fylkekomune frem til sykehusreformen, visadministrerende direktør i Helse Øst og administrerende direktør for Akershus universitetssykehus HF.

Frem til han kom inn på Stortinget i høst, var Helseth administrerende direktør for Først Medisinske Laboratorium på Furuset i Oslo. På Stortinget møter han

for statsråd Anniken Huitfeldt.

I 2006 var han prosjektdirektør i Helse- og omsorgsdepartementet for arbeidet med Nasjonal helseplan 2007–2010, oppfølgingen av Soria Moria erklæringen.

– Jeg er opptatt av at god helse skal bli mer rettferdig fordelt. Mye er bra i norsk helsetjeneste, men vi har også store utfordringer. Vi må se sammenhengene i politikken og at det legges til rette for mange og trygge arbeidsplasser, sier Are Helseth.

- Jeg er opptatt av at god helse skal bli mer rettferdig fordelt, sier en smilende Are Helseth.

Fremtidig organisering av nødmeldetjenesten

Forslaget om ny organisering gir ingen kvalitativ forbedring eller effektivisering, sier Statens helsetilsyn.

Justisdepartementet har foreslått å etablere nye felles nødmeldesentraler som dermed skal ta over all virksomheten til helsetjenestens akuttmedisinske kommunikasjonsentraler (AMK-sentraler). I et brev fra Statens helsetilsyn til Justis- og politidepartementet går de kraftig imot forslaget om felles nødmeldetjeneste – med kun ett nummer å ringe:

Dårligere akuttmedisinsk tilbud og dårligere styring med helsetjenestens ressurser

Etter Statens helsetilsyns vurdering vil dette gi et dårligere akuttmedisinsk tilbud, og samtidig gi dårligere styring med helsetjenestens ressurser. Mot-tak og oppfølging av medisinske nødmeldinger innebærer medisinske vurderinger og prioriteringer som krever medisinsk fagkyndighet. Den medisinske fagkyndigheten i AMK-sentralene ivaretas i dag gjennom at

AMK-personell er utdannet helsepersonell, og at det til enhver tid finnes en vakthavende AMK-lege tilgjengelig.

Forankring i en akuttmedisinsk sykehusavdeling er nødvendig

Utvikling av nye behandlingsmetoder for ulike sykdoms- og skadetilstander gjør det nødvendig med kontinuerlig oppdatering av medisinske fagkunnskaper i AMK-sentralene. Statens helsetilsyn anser at en organisatorisk og ledelsesmessig forankring i en akuttmedisinsk sykehusavdeling er avgjørende for å ivareta og sikre en slik kontinuitet. Vi anser det også som uheldig at styringen av betydelige spesialisthelsetjenesteressurser overføres til et forvaltningsorgan uten økonomisk ansvar for bruken av disse.

Ensidig fokus på håndtering av ulykker

Utvalgets forslag til fremtidig organisering av nødmeldetjenesten retter seg i all hovedsak mot å sikre bedret gjensidig varsling, samhandling og samarbeid ved ulykker som både involverer politi, brann og helse. Tall fra AMK-sentralene viser at brannvesenet og politiet bare var involvert i henholdsvis 0,3 prosent og 1,4 prosent av henvendelsene til AMK.

En hovedutfordring for helse-tjenesten i årene som kommer vil være å styrke og prioritere bruken av helsetjenesteressurser blant annet gjennom å sikre riktig pasientbehandling på riktig nivå. Arbeidsgruppens rapport og innstilling har ikke problematisert eller ivaretatt denne hovedutfordringen, sier helse-tilsynet.

Vi som har brukt 113 noen ganger vet hvor viktig det er å få kontakt med et fagmenneske

som kan veilede oss fra første sekund, skjønne situasjonen og rekvirere riktig hjelp.

Jeg har mitt liv ringt også 110 – Brann med godt resultat, der de har oppfattet brannbudskapet korrekt. Med 112 – Politi har jeg derimot opplevd altfor mange ”åffer” og problemer med å forstå mitt budskap og avslag på hjelp.

Å skulle ha sentraler, der bemanningen skal bestå av mange forskjellige yrkesgrupper, kan i verste fall føre til død. Jeg støtter helt og fullt opp om Statens helsetilsyns nei til ett felles nødnummer.

HELSETILSYNET
Tilsyn med sosial og helse

Sunniva Ørstavik utnevnt som likestillingsombud

Sunniva Ørstavik er utnevnt som likestillings- og diskrimineringsombud.

Likestillingsombudet, som skal bekjempe diskriminering og fremme likestilling uavhengig av blant annet kjønn, etnisitet, religion, seksuell orientering og alder, bør ha store forutseninger for å klare nettopp det, siden hun kommer fra stillingen som generalsekretær i Rådet for psykisk helse. Dessuten er Sunniva Ørstavik utdannet sosiolog fra Universitetet i Oslo.

Den 13. november var det Barne- likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken som kunne ønske det nyutnevnte

ombudet velkommen til seks spennende år som likestillings- og diskrimineringsombud.

- Jeg er sikker på at vi nå får et ombud som vil videreføre arbeidet for likebehandling og mot diskriminering på en god måte. Sunniva Ørstavik har bred erfaring på området og et stort engasjement for grupper og personer som er utsatt for diskriminering på ulike måter, sa Lysbakken.

Likestillings- og diskrimineringsombudet har som sine viktigste oppgaver å være pådriver

i samfunnet for å fremme økt likestilling gjennom å delta i samfunnsdebatten og gjennom å informere og veilede.

Dessuten skal hun håndheve mange regler og lover om likestilling og diskriminering.

Herunder likestillingsloven, diskrimineringsloven, arbeidsmiljølovens kapittel 13 om likebehandling, ikke-diskrimineringsbestemmelsene i boliglovene - husleieloven, burettslagslova, bustadbyggjelagsloven og eierseksjonsloven.

Vi ønsker Sunniva Ørstavik lykke til med sitt viktige arbeid.

Sunniva Ørstavik
og Audun Lysbakken.
Foto: Marit Skram-Lund

CatoSenteret

Redaksjonen på befaring.

Redaksjonen har vært på befaring på CatoSenteret. Den ble foretatt sammen med prosjektleder Espen Rande og anleggsleder Magnar Bøe fra Veidekke ASA og arkitekt Arne Bergdal fra BAS Arkitekter AS.

Byggeplassen

CatoSenteret ser i dag ut som en stor byggeplass. Det graves på mange steder. Men på venstre side ved hovedinngangen - der det skal bli nye legekontorer, flere teamrom, kontorer og fysioterapi/treningshall - er gravearbeidene snart ferdig.

Magnar Bøe fortalte at siden senteret skal beholde oljefyren, som en nødhjelp hvis det skulle oppstå en feil ved varmpumpeanlegget eller til hjelp i ekstreme kuldeperioder, ville man flytte den gamle oljetanken utenfor den nye muren. Men den må likevel bli liggende der den er, fordi det er fjellgrunn utover mot sjøen. Løsningen blir å legge ny tilførselsledning frem til ny yttervegg.

Større kantine

På høyre side av hovedinngangen er arbeidet kommet enda lengre. Planen er at man den 16. november skal sette opp en midlertidig vegg inne i kantine. Når dette bladet går i trykken, vil den nåværende glassveggen være flyttet ut til den ferdiglagde nye ytterveggen, og den

nåværende lave mursteinsveggen inne i kantine være revet. På denne måten får senteret en kjærkommen økning av serveringsarealet.

Ny veiløsning

Når Veidekke blir ferdig med utbyggingen av frontpartiet, vil den nye veien foran hovedinngangen være klar til bruk. Da vil det bli innført enveiskjøring. Slik det er i dag må alle biler som kjører opp til hovedinngangen, snu og kjøre samme vei tilbake. Dette har noen ganger skapt både store og små problemer. Ved denne endringen av kjøremønsteret slipper bilene å snu, og senteret får både en bedre logistikk-løsning og en langt tryggere kjørevei.

Nordøst

Byggeplassen for senterets utvidelse mot nordøst er også ferdig utgravet. Der blir det som kjent i første etasje forskjellige kontorer, behandlings- og treningsrom, mens det i kjelleren blir innredet lager- og arbeidsrom for driftpersonalet.

Den nye veien dit er allerede ferdig. Heretter skal det bli det lettere å få frem tekniske vareleveranser og utstyr til blant annet bassengene. Egne parkeringsplasser for servicepersonell som kommer til senteret vil bli opprettet. Det blir også opparbeidet et eget parkeringsareal med 22 plasser nede ved hovedveien beregnet for brukere, pårørende og gjester.

Oppvarming

For å sikre nok energi til oppvarming av senteret, blir alle de gamle borehullene i det eksisterende jordvarmeanlegget - 25 i tallet - rehabilitert og kontrollert. Det er svært viktig at senteret med utvidelsen kan fortsette å bruke fornybar energi til all

oppvarming og til varmtvann, heri inkludert bassengene, slik at senteret fortsatt kan beholde sin gode miljøprofil.

Veidekkes prosjektleder, Espen Rande, berømmer Thor Bjørn Lie for hans forutseenhet. Å bore og ta i bruk jordvarme til et så stort bygg, allerede for 12-14 år siden, synes han var både dristig og klarsynt!

Fremdriften

Byggherreansvarlig og prosjektleder Thor Bjørn Lie, var ikke til stede under befaringen, men forteller at fremdriften er god og at bygningsarbeidet er i rute. Det er etablert et meget godt samarbeid med verneombudet ved senteret.

Byggingen medfører en del støy, og det er ofte ikke forenlig med driften av senteret, men arbeidet må likevel gå for fullt. Derfor er det bra og viktig at de ansattes representanter deltar i logistikkplanene som utarbeides i forbindelse med flytting av personell i byggeperioden.

Prosjekteringsgruppen

Prosjekteringsgruppen som består av følgende personer: Thor Bjørn Lie fra Stiftelsen Sofienlund, Kjell Dahl fra CatoSenteret, Espen Rande og Magnus Bøe fra Veidekke ASA, Arne Bergdal fra BAS arkitekter AS, Morten Andersen fra Østlandske Elektro AS, Martin Aasheim fra K Bygg AS, Odd Haktor Slåke fra Drøbak Rørlegger Service, Gjermund Hybberstad fra Nordconsult AS, og Arne Birkeland fra Bright Rådgivende ing. AS, følger arbeidets gang.

Anleggsleder Magnar Bø (f. v.) og prosjektleder med arkitekt Arne Bergdal fra BAS arkitekter, der det graves og snekres.

eder i Veidekke ASA Espen Rande, sammen
r AS, viste redaktøren rundt på byggeplassen
på mange steder samtidig.

Det er nå du lever

Kunne jeg bare skrive for deg -
om alt som er skjønt og vakkert -
til tonene av Chopins Festpolonaise -
slik at du kunne få en orkesterplass i solen!

Det er jo ikke så lett å få det til.
Det er så lite jeg vet eller kan.
Selv om mange år i livets skole
skulle ha gitt meg mye kunnskap,
mange erfaringer -
så er det med et slags vemod jeg kan konstantere,
- at jeg vet og kan så lite,
- at jeg kun kan stille spørsmål,
- at jeg er full av ønsker om å ville så mye,
- at jeg egentlig så lite formår.

Jeg har bare dette enkle, lille,
- at det er nå jeg lever.

Jeg setter meg til rette i stolen min.
Finner hvile der -
med bena godt plantet i gulvet - og tenker:
Hvilket problem har jeg nå?
Akkurat nå?
Tankene surrer rundt og rundt.
Problemene står i kø!
Jeg skulle ha - og jeg burde ha -
så mange ting og så mye.

Men hva er viktig?
Akkurat nå?
Er det fruktbart og nødvendig
å bruke tid og krefter og tanker
på det som jeg ikke kan gjøre noe med?
Neppe!
Er det noe jeg kan gjøre noe med?
Sikkert.
Men ikke akkurat nå.
"I'll think about it tomorrow",
sa Scarlett O'Hara i "Tatt av vinden" helt til slutt,
der hun gikk opp trappen.

Klart at jeg både kan og vil "gjøre noe",
Men: Akkurat nå? Her?

Solen skinner eller kanskje det regner der ute?
Jeg hører musikk, eller de vanlige hverdagslige lydene rundt meg.
Hva eller hvor er problemet?

I går var i går og ikke nå.
I morgen eller de neste "nå" vet jeg ingenting om.

Jeg har det helt fint,
akkurat nå. Det både vil og kan jeg.

Fortiden, den historien jeg bærer på,
og som kanskje plager meg,
alle "problemene" som var -
får jeg gjort fint lite med.
Men går det ikke an å skrive litt om på det hele,
slik at børen blir litt lettere å bære -
for så å gi slipp på den?

Fremtiden, kanskje jeg bare skal takle den når den er der?
Ta ting og tang bit for bit og i tur og orden?

Jeg eier kun dette øyeblikket -
og jeg vet at tiden jobber for meg -
slik den alltid har gjort - gjør - og kommer til å gjøre.

Fortiden - historien - er kun det stoffet jeg er laget av,
det som har gjort meg til den jeg er,
akkurat nå - og således viktig som et utgangspunkt,
fylt med alle sine erfaringer, kunnskaper og viten.

Fremtiden - den nye historien -
skal springe ut som en rekke av øyeblikk
som perler av "nå-er" - med fortiden som utskytningsbase.
Det er det den er til, fortiden.

Jeg får bare ta det som det kommer -
når det kommer -
Ta livet for hva det er -
en utfordring i hvert "nå".
Bare jeg vet hvor jeg skal.
Kan jeg stole på at jeg vil finne veien og veiene?
Med det håp at både du og jeg
kan få hver vår orkesterplass i solen
ved siden av hverandre -
til Michael Jacksons "You are the one."

I dette mitt "nå" takker jeg for meg som "skribent" i
"Rehabilitering" med det håp, at det for en leser har vært glimt av
"nå'er", av nettopp det: **Rehabilitering!**

Ingeborg Maack tar en pause.

Vår spaltist Ingeborg Maack har tenkt å ta en pause. Jeg har samlet noen få setninger om hennes tanker om dagens situasjon - til ettertanke.

«Den største av alle gleder, er gleden for slett ingen ting. Gleden for intet og gleden for alt, gleden fordi du er til», sier Axel Juel, i et av sine dikt.

Ingeborg er glad fordi hun er til.

- Livet mitt har stått opp igjen. Jeg har mistet friskheten min, men jeg har funnet igjen sjela mi. Den gråter riktignok en del, men det er håndterbart.

- Jeg lever med en konstant sorg. De fleste vet hvordan det er å miste en ektefelle eller annen nær slektning, men når man mister en funksjon, mister man en del av seg selv, og den sorgen møter man på nytt hver dag. I andre sorger sier man at livet må gå videre, vi må arbeide, gå på skole og feire bursdager. Men for dem som mister funksjonene sine, går ikke livet videre som før, forklarer hun, men legger til at hun vet det er vanskelig for andre å forstå.

- Det er ikke å vente heller. Jeg melder meg på konserter, men må melde avbud fordi kreftene ikke strekker til. Hver dag opplever jeg å komme til kort, bli

skuffet over meg selv. Og det er mye sorg i skuffelser, sier hun.

Ingeborg Maack understreker at i forhold til andre funksjonshemmede, er hun heldig som fremdeles «har bena ned og nesa rett frem». Samtidig skjønner hun godt han som er "glad" for at han har kommet så langt at han er henvist til rullestolen. For da skjønner andre hvordan han har det. Han har kommet dit at han ikke behøver å kjempe mer, det er på en måte all right å gi opp.

- Men, sier Ingeborg, selv om sorgen er der, så er gleden over livet størst.

«Gleden over intet og gleden over alt. Gleden fordi du er til». Det er jo bare muskulaturen min som ikke er frisk. Jeg kan både tenke klart, se og høre og snakke. Egentlig kan jeg det meste, konkluderer hun.

- Jeg har tross alt et godt liv. Et meningsfullt liv.

PS
Du er når som helst velkommen tilbake Ingeborg - dine innlegg har hatt en bred appell til oss alle!
Red.

Aftenpostens kommentator Anne Hafstad i har fått Karl Evang-prisen 2009 for sitt omfattende arbeid som helsejournalist.

Anne Hafstad fikk Karl Evang-prisen

Karl Evang-prisen blir hvert år tildelt til en person eller organisasjon som har gjort en særlig og fremragende innsats for å fremme enten folkehelsen og sosiale forhold knyttet til denne, rettssikkerhet og sikkerhet i helse- og sosialtjenestene eller opplysningsarbeid eller deltakelse i samfunnsdebatten om viktige helse- og sosialpolitiske spørsmål. Det blir lagt vekt på at den som mottar prisen har ytt en innsats som går ut over det som er forventet.

Helsejournalistikk

Anne Hafstad har vært helsejournalist i Aftenposten siden 1998. Hun har dekket et bredt spekter av helsestoff og har gjennom sin innsikt og formidlingsevne drevet omfattende helseopplysning. Reportasjene hennes er preget av fakta og saklighet, og hun evner å formidle kompliserte medisinske fakta på lettfattelig vis. Anne Hafstad har skrevet en rekke gode og informative artikler om blant annet våre store folkesykdommer som hjerte- og karsykdommer, kreft, lungesykdommer og type2-diabetes.

Forsker

Anne Hafstad har tidligere vært forsker ved Kreftregisteret, der hun i 1991-1996 arbeidet med en doktorgrad om ungdom og røyking. I perioden 1996-97 var hun forsker ved Statens institutt for folkehelse. Hun disputerte i 1997. I årene 1985-91 var Anne Hafstad sykepleierkonsulent i Den norske kreftforening og fra 1982-85 arbeidet hun som sykepleier ved onkologisk avdeling ved Ullevål sykehus.

Komiteen

Statens helsetilsyn har oppnevnt komiteen som deler ut prisen. Medlemmer er Professor Aslak Syse, Institutt for offentlig rett, Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo (leder), journalist Marie Rein Bore, Stavanger Aftenblad, professor Steinar Westin, Institutt for samfunnsmedisin, Det medisinske fakultet, NTNU, Trondheim, høgskolelektor Elisabeth Brodtkorb, Diakonhjemmet høgskole og seniorrådgiver Sidsel Platou Aarseth (sekretær), Statens helsetilsyn.

En vikelig fortjent pris til Aftenpostens fremragende journalist Anne Hafstad. Det er en stor glede å lese hennes velskrevne artikler.

Jan Einar Andersen - årets ambulansesarbeider

Norsk Luftambulanses Jan Einar Andersen ble kåret til Årets ambulansesarbeider under Ambulanseforum på Brunstad konferansesenter. Med 500 deltakere fra bransjen i salen fikk han prisen overrakt av Øyvind Nøhr, høgskolelektor ved paramedicutdanningen ved Høgskolen i Lillehammer.

Jan Einar Andersen er ledende instruktør i region sør, og har vært aktiv i videreutvikling av og undervisning innen akuttmedisin i Norsk Luftambulanses siden 1995.

Juryens begrunnelsen for å gi prisen til Jan Einar Andersen er hans:

- * brennende engasjement for ambulansetjenesten
- * faglige dyktighet
- * vilje til nytenkning
- * bidrag til utvikling av tverrfaglige kurskonsepter
- * omfattende undervisningsvirksomhet både internt og eksternt
- * gode formidlingsevne
- * internasjonalt engasjement
- * særdeles god serviceinnstilling.

Prisen er et gavekort på 10.000 kroner gitt av Lærdal Medical som kan prisvinneren disponere til faglig og personlig utvikling.

Vi gratulerer Jan Einar og er stolte over at han er en del av Norsk Luftambulanses!

Norsk Luftambulanses 15.10.2009

En velfortjent pris til en veteran i Norsk Luftambulanses. Jan Einar Andersen har vært aktiv pådriver innen akuttmedisin siden 1995.

FOTO: TERJE HEIESTAD/ NORSK LUFTAMBULANSE

Norsk Revmatikerforbund frykter at rehabiliterings-tilbudet til kronisk syke revmatikere går en usikker framtid i møte når finansieringen av opptrenings-institusjonene forsvinner som egen post i statsbudsjettet.

Hvor er rehabiliteringssatsingen?

Regjeringen har lovet å sikre rehabilitering til alle som trenger det. Det er utarbeidet en nasjonal strategi for rehabilitering.

- Dette forslaget til statsbudsjett viser at det fortsatt ikke satses på rehabilitering. Revmatikere er avhengig av kontinuerlig rehabilitering for å bedre og opprettholde funksjonsnivået, og ha

mulighet til å være i arbeid, sier leder i Norsk Revmatikerforbund, Svein Dávøy.

I forslaget til statsbudsjett for 2009 fjernes øremerkede tilskudd til rehabilitering. Det foreslås nå å innlemme penger til kjøp av tjenester ved private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner i basisoverførin-

gene til de regionale helseforetakene.

-Norsk Revmatikerforbund frykter at rehabiliterings-tilbudet til revmatikere vil tape i kampen om penger innenfor helseregionene, sier Dávøy.

Helse- og omsorgsdepartementet sier at de vil pålegge de regionale helseforetakene å kjøpe tjenester fra private rehabiliteringsinstitusjoner, i minst like stor grad som i 2008. Dessverre har det vist seg gang på gang at helseforetakene ikke følger slike pålegg om å prioritere rehabilitering.

Finn riktig diagnose, Jens!

Statsministeren vil nå gå hardt ut for å få ned sykefraværet. Det er bra, men han begynner i feil ende. For å få ned kostnadene må helsevesenet prioritere å få syke raskere i behandling.

For revmatikere og andre med muskel- og skjelettplager er rask behandling helt avgjørende. Det bør ikke ta mer enn to uker å få konstatert en revmatisk diagnose. Noen steder i landet er ventetiden for å komme til revmatologisk utredning fortsatt flere år!

Hva skjer da i mellomtiden? Jo, veldig mange blir langtidssykmeldte og ender som uføre mens de venter.

- Vi vet at allmennlegene sliter for å finne utveier og behand-

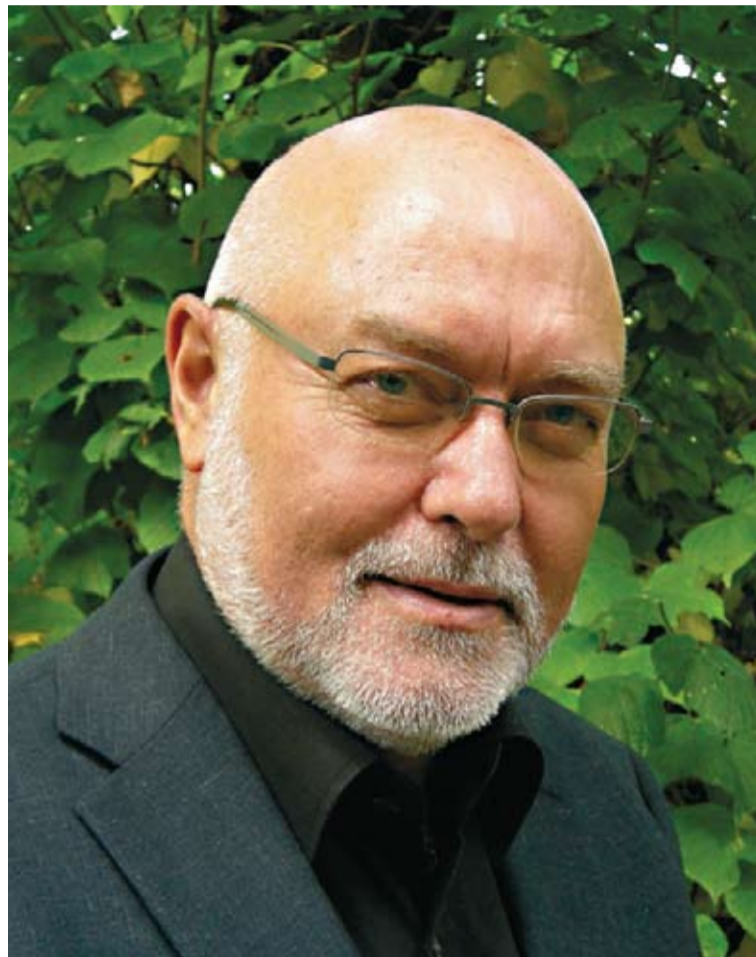
lingstilbud til mennesker uten klar diagnose. I flere år gjennomgår da disse menneskene et helt løp i regi av NAV før de får riktig diagnose og riktig behandling. Konsekvensen blir da ofte slik statsminister Jens Stoltenberg selv blir gjengitt på i Dagsavisen, at "mange mennesker støtes ut av arbeidslivet fordi langtidssykemelding for mange er starten på varig uføretrygd", sier Svein Dávøy.

Vi håper nå Stoltenberg forstår at han må starte i en annen ende. Revmatikerforbundet opplever at politikerne lytter når vi får dem i tale, men likevel blir vi ikke hørt. De endringene vi stadig etterlyser får ingen plass. Derfor spør vi: Er ikke vår erfaringsbaserte kunnskap noe verdt?

- Vi oppfordrer statsministeren til å finne de riktige diagnosene. Han må ikke straffe de som bli syke og faller ut av arbeidslivet før de får riktig behandling. Vi tror ikke det er det statsministeren ønsker, en vi mener han nå diagnostiserer feil, sier Dávøy.

For flere kommentarer, kontakt: Leder i Norsk Revmatikerforbund, Svein Dávøy, tlf. 900 80 550.

Eller generalsekretær i Norsk Revmatikerforbund, Jack Skrolsvik, tlf. 90 10 04 12.

Generalsekretær Sven Dávøy i Norsk Revmatikerforbund frykter at revmatikerne vil tape i kampen om midler innen helseregionen.

Stiftelsesdokumentet for Alliansen for pasientsikkerhet ble signert under Pasientsikkerhetskonferansen 9. september 2009.

Allianse for pasientsikkerhet

Alliansen har som formål å forbedre pasientsikkerheten i norsk helsetjeneste.

- Målet er å fremme pasientsikkerhet gjennom kunnskapsformidling, erfaringsutveksling og

dialog, sier seniorrådgiver Marianne Tinnå ved Nasjonal enhet for pasientsikkerhet.

Stifterne av alliansen er Nasjonal enhet for pasientsikkerhet, Den norske legeförening, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), Norsk Pasientforening og Norsk Sykepleierforbund.

Alliansen arbeider for

- * en bedre sikkerhetskultur i helsetjenesten
- * at pasientsikkerhet kontinuerlig settes på den helsepolitiske dagsorden
- * at pasientsikkerhet prioriteres høyt på alle nivåer i helsetjenesten

* innsamling og videreformidling av kunnskap om pasientsikkerhet

* at prosjekter iverksettes innen brukermedvirkning, legemiddelbehandling og løsninger på andre pasientsikkerhetsproblemer.

* utvikling av utdanningstilbud og verktøy som gir helsepersonell økt kompetanse innen pasientsikkerhet

Uavhengig enhet

Nasjonal enhet for pasientsikkerhet er en fri og uavhengig enhet som har som formål å støtte opp om helsetjenestens arbeid med å forbedre pasientsikkerheten. Enheten har samarbeidspartnere som HOD, Helsedirektoratet, Helsetilsynet, Pasientorganisasjonene og helseforetakene.

FFO og pasientrettigheter

Pasientsikkerhet er et område FFO har vært opptatt av lenge. Vi er derfor glad for å bli invitert med i den nye alliansen som skal jobbe spesielt med dette, sier rådgiver Arnfinn Aarnes i FFO.

Kampen om rettighetene for pasientene har ligget til grunn for FFOs arbeid med pasientsikkerhet, med vekt på Pasientrettighetsloven - spesielt paragrafene som omhandler pasientenes rett til medvirkning, rett til informasjon og informasjonens form.

Dessuten er Helseforetakslovens § 35 om pasienters og andre brukeres innflytelse, samt brukermedvirkning og kommunikasjonen mellom helsepersonell og pasienter svært viktig.

(f.v.) Øystein Flesland, leder Nasjonal enhet for pasientsikkerhet, Arne L. Refsum, visepresident Den norske legeförening, Liv Arum, generalsekretær Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), Guro Birkeland, generalsekretær Norsk Pasientforening, Jan Erik Nilsen, 2. nestleder Norsk Sykepleierforbund.

*Med takk for god støtte gjennom hele året,
ønsker vi våre annonsører
God jul og Godt Nytt År.*

 Sør-Fron kommune www.sor-fron.kommune.no	 Klepp kommune www.klepp.kommune.no	 Halden kommune www.halden.kommune.no	 Larvik kommune www.larvik.kommune.no	 Eidsvoll kommune www.eidsvoll.kommune.no	 Ski kommune www.ski.kommune.no	 Balsfjord kommune www.balsfjord.kommune.no	 Kvalsund kommune www.kvalsund.kommune.no
 vaksdal kommune www.vaksdal.kommune.no	 Grimstad kommune Teknisk Etat www.grimstad.kommune.no	 Åmli kommune Skoleavdelinga www.amli.kommune.no	 Volda kommune www.volda.kommune.no	 Sauherad kommune Skolekontoret www.sauherad.kommune.no	 Sørfold kommune www.sorfold.kommune.no	 Grimstad kommune www.grimstad.kommune.no	 Vågsøy kommune www.vagsoy.kommune.no
 Drammen kommune Omsorgstiltakene www.drammen.kommune.no	 Skedsmo kommune www.skedsmo.kommune.no	 Sola kommune www.sola.kommune.no	 Leka kommune www.leka.kommune.no	 Hjelmeland kommune www.hjelmeland.kommune.no	 Fet kommune www.fet.kommune.no	 Surnadal kommune www.sumadal.kommune.no	 Steinkjer kommune www.steinkjer.kommune.no
 Karmøy kommune Skole og Kulturetaten www.karmoy.kommune.no	 Levanger kommune www.levanger.kommune.no	 Lebesby kommune www.lebesby.kommune.no	 Neset kommune www.neset.kommune.no	 Vinje kommune www.vinje.kommune.no	 Eid kommune www.eid.kommune.no	 Ringsaker kommune www.ringsaker.kommune.no	 Berg kommune www.berg.kommune.no
 HARAM KOMMUNE www.haram.kommune.no	 Vestre Toten kommune www.vestre-toten.kommune.no	 Halsa kommune Drift og Næring www.halsa.kommune.no		 Holmestrand kommune www.holmestrand.kommune.no		 Høylandet kommune www.hoylandet.kommune.no	
 Hamar kommune www.hamar.kommune.no		 Nittedal kommune Enhet for helse avd. psykisk helse www.nittedal.kommune.no		 Fusa kommune avd. for Rehabilitering www.fusa.kommune.no			

 Falck Falck Melandsjø 7250 MELANDSJØ Tlf. 72 44 49 30	 ProsjektPartner Bodø AS Terminalveien 10 8006 BODØ Tlf. 75 55 13 00	 Høyanger Bil A/S Einar Ramsli g 29 5900 HØYANGER Tlf. 57 71 32 77	 Jessheim videregående skole Ringv 50, 2050 JESSHEIM Tlf. 63 92 78 00	 LM DAHL INGENIØRFIRMA A/S Hovedgårds v 9 1397 NESØYA Tlf. 66 98 25 95	 Plankontoret A/S Ringv. 26 9300 FINNSNES Tlf. 77 84 02 99	 Team Aut Trafikkskole ANS Måløy Stormarked 6718 DEKNEPOLLEN Tlf. 57 85 10 35	 Jahr Bilservice Jarv, 3340 AMOT Tlf. 32 78 56 08
 Evje Biloppogging Ejemoen, 4735 EVJE Tlf. 37 93 05 00	 Orkdal Trafikkskole Bårdshaug 7301 ORKANGER Tlf. 72 48 73 25	 Domus Mega Førde Langebruv. 22 6801 FØRDE Tlf. 57 83 07 40	 Huseiernes Landsforbund Oslo og Akershus Fred Olsens g 5 0152 OSLO Tlf. 22 41 31 00	 SPAREKASSEN Torvet 8, 4801 ARENDAL Tlf. 37 00 49 00	 Rose Trafikkskole A/S Nedre Tyholmsv. 9 D 4800 ARENDAL Tlf. 37 02 24 44	 Redningsselskapet Småbåtregisteret Tlf. 815 44 055	
 Andreas Holmsen Ingeniør og Arkitektkontor 3201 SANDEFJORD Tlf. 33 46 17 32	 Ing. H. Asmyhr A.S Hvamsvingen 10 2013 SKJETTEN Tlf. 64 83 45 50	 Snødnes Transport A.S Kløftav. 1454 FAGERSTRAND Tlf. 66 91 82 16	 Element og Spesialtransport AS Industriv 1 3300 HOKKSUND Tlf. 32 75 08 08	 Storbilskolen Fredrikstad Brog 17 1608 FREDRIKSTAD Tlf. 69 31 03 53	 Falck Ringebu Brug 40, 2630 RINGEBU Tlf. 61 28 02 54		
 VIKING REDNINGSTJENESTE Molde Tlf. 971 42 855	 MANAGING RISK Veritasv 1, 1322 HØVIK Tlf. 67 57 99 00	 ELEMENTMONTASJE AS Industriv 1 3300 HOKKSUND Tlf. 32 75 08 08	 Elveg. 5 1724 SARPSBORG Tlf. 69 15 51 33	 0175 OSLO Tlf. 23 23 47 50	 Hordaland fylkeskommune Opplæringsavdelinga 5020 BERGEN Tlf. 55 23 90 00		
 Polaris Electronics Stansv 4, 0975 OSLO Tlf. 23 06 93 40	 Haugesund Sparebank avd. Bømlo 5443 BØMLO Tlf. 03 240	 Norsk Oljelaboratorium AS Strandgata 3 7900 RØRVIK Tlf. 74 39 37 90	 Langestrand Fysioterapi Vestreg. 28 3251 LARVIK Tlf. 33 18 11 22	 NAF avdeling Oslo og Omegn 0579 OSLO Tlf. 22 70 71 00			
 Fred.Olsen & Co. Fred Olsensg. 2 0152 OSLO Tlf. 22 34 10 00	 Eiker Tannhelsesenter Bjørn Ole Westby Arbeidsg. 28 3050 MJØNDALEN Tlf. 32 87 71 35	 A. Hønsen Sjøførerskole AS Vestvollv 8 b 2019 SKEDSMOKORSET Tlf. 64 83 62 62	 7084 MELHUS Tlf. 72 87 03 89	 Bryggeri- og Drikkevareforeningen www.bryggeriforeningen.no			
 Bilverksted Johanssons Auto Hvalsmoen 127, 3514 HØNEFOSS Tlf. 934 84 919	 Hedmark Transportarbeiderforening Folkets Hus, 2326 HAMAR Tlf. 62 54 09 79		 Transportbedriftenes Landsforening avd Trøndelag 7001 TRONDHEIM Tlf. 73 88 39 20				

Øl passer ikke alltid....

Velg alkoholfritt når du skal kjøre
- eller la bilen stå!!!

Bryggeri- og Drikkevareforeningen
www.bryggeriforeningen.no

Stiftelsen Sofienlunds landslotteri

DU KAN VINNE FØRSTEGEVINSTEN PÅ KR. 500 000, ELLER EN AV TOTALT 200 674 PREMIER TIL EN SAMLET VERDI PÅ OVER 9 MILLIONER KRONER!

PREMIEPLAN

**Totalt: 1.000.000 lodd med 200.674 premier
til en samlet verdi av kr. 9 188 500**

Spill 1

1 pengepremie à kr. 500.000,-
20 pengepremier à kr. 5.000,-
500 termossett à kr. 700,-
650 oljelamper à kr. 590,-
2500 førstehjelpspakker/turpakker
à kr. 400,-
30 000 pennessett à kr. 60,-
167 000 nytt lodd/kulepenn
Gave til Solfondet à kr. 30,-

3 like gir gevinst.

F.eks. skraper du frem 3 x «500 000» har du vunnet fem hundre tusen kroner. Skraper du frem 3 x «Termos-sett» har du vunnet en kjekk termos o.s.v.

Spill 2

3 Vingreiser à kr. 15.000,-
Skrap frem 3 x «Reise» og du har vunnet en reise til en verdi av kr. 15.000,-.

Spill 3

Ekstrasjansen: Skrap frem en bokstav. Har du lodd med bokstaver som til sammen danner ordet Penger, sender du inn loddene, og du er med i trekningen av kr. 10 000,-

Trekningen foretas 10. august 2010 av Lotteritilsynet.

Vinneren offentliggjøres i norske trekningslister 18. august på <http://norsk.lysningsblad.no>. Kun innsendte lodd er med i trekningen.

Lotteritillatelse er gitt av Lotteri- og stiftelsestilsynet for perioden 01.08.2009 – 31.07.2010. Alle vinnere tilskrives.

SPILLEREGLER

1. Lodd med premie sendes til lotteriets adresse. Lodd med premie over kr. 500,- bør sendes rekommandert. Husk å ta kopi.

2. Lodd som er forandret, ødelagt, stjålet eller hvor feltet «MÅ IKKE SKRAPES» er fjernet eller forsøkt fjernet, kan bli erklært ugyldig.

Eventuell erstatning for ugyldig lodd er begrenset til verdien av loddsettelen.

Lotteriet påtar seg intet ansvar for bortkomne lodd.

Premier som ikke er avhentet innen 31.10.2010 tilfaller lotteriets formål.

Inntektene av lotteriet går til Stiftelsen Sofienlunds arbeid for ulykkesskadde og kronisk syke.

Lotteriets adresse:
Stiftelsen Sofienlunds landslotteri.
Postboks 43,
1431 Ås.

---Tlf. 64 97 46 40
Faks 64 97 46 01

e-post:
kundeservice@sofienlund.no

Les mer om stiftelsen på
www.sofienlund.no